БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН
ӨЛЗИЙТ СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ

2025 оны 09 сарын 17 өдөр Дугаар 06/11 Улаан-Уул

Өлзийт сумын 2025 оны төсөвт
өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9, 48 дугаар зүйлийн 48.1, Төсвийн тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.2.1, 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2, Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 08 дугаар сарын 26-ны өдрийн "Аймгийн 2025 оны төсөвт өөрчлөлт оруулах тухай" 08/45 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн Өлзийт сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит 6 дугаар хуралдаанаас ТОГТООХ нь;

1.Өлзийт сумын 2025 оны төсөвт төвлөрүүлэх орлогын нэр төрөл, хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай. /мянган төгрөг/

Д/д	Үзүүлэлт	Нийт дүн
1	**Нийт орлого ба тусламжийн дүн**	**1,340,089.0**
1.1	**Татварын орлого**	**1,050,024.0**
1.1.1	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**483,774.0**
1.1.1.1	Цалин, хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлогын албан татвар	346,000.0
1.1.1.2	Үйл ажиллагааны орлого	80,733.0
1.1.1.3	Хөрөнгийн орлого /хадгаламийн хүү/	53,541.0
1.1.1.4	Хөрөнгө борлуулсны орлого	3,500.0
1.1.2	**Хөрөнгийн албан татвар**	**119,990.0**
1.1.2.1	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	15,250.0
1.1.2.2	Бууны албан татвар	4,740.0
1.1.2.3	Малын тоо толгойн албан татвар	100,000.0
1.1.3	**Бусад татвар, төлбөр,хураамж**	**67,000.0**
1.1.3.1	Улсын тэмдэгтийн хураамж	23,000.0
1.1.3.2	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	30,000.0
1.1.3.3	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	14,000.0
1.1.3.4	Бусад татвар	-
1.1.4	**Газрын төлбөр**	**20,600.0**
1.1.4.1	Газрын төлбөр	17,000.0
1.1.4.2	Дуудлага худалдаа	3,600.0
1.1.5	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	**358,660.0**
1.1.5.1	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	356,160.0
1.1.5.2	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	2,500.0
1.1.5.3	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	-

648801245

1.2	**Сумын төсвийн татварын бус орлого**	**290,065.0**
1.2.1	Торгуулийн орлого	290,000.0
1.2.2	Газрын тосны орлого	65.0

2.Сумын 2025 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогыг дор дурдсанаар баталсугай.

/мянган төгрөг/

2.1	**Засаг дарга**	**128,000.0**
2.1.1	Засаг даргын Тамгын газрын өөрийн орлого	18,000.0
2.1.2	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих зээлийн эргэн төлөлт, хүүгийн орлого	40,000.0
2.1.3	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн өөрийн орлого	70,000.0

3.Сумын 2025 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 3,812,501.0 мянган төгрөгөөр баталж, төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрхийг олгосугай.

/мянган төгрөг/

3.1	**Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга**	**250,230.2**
	Урсгал зардал	250,230.2
3.2	**Засаг дарга**	**3,562,270.8**
	Урсгал зардал	2,633,023.2
	Хөрөнгийн зардал	929,247.6
3.2.1.	**Засаг даргын Тамгын газар**	1,844,526.3
	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага /70106/	1,844,526.3
	Урсгал зардал	1,844,526.3
3.2.2.	**Соёл урлаг**	**125,579.9**
	Соёлын төв /71702/	125,579.9
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	125,579.9
3.2.3	**Ерөнхий боловсролын сургууль**	**381,116.0**
	Сургууль /71802/	381,116.0
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	381,116.0
3.2.4.	**Сургуулийн өмнөх боловсрол**	**59,405.4**
	Цэцэрлэг /71801/	59,405.4
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	59,405.4
3.2.5.	**Эрүүл мэндийн төв /71602/**	**88,022.0**
	Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ	88,022.0
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	88,022.0
3.2.6.	**Орон нутгийн хөгжлийн сан**	**929,247.6**
	Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт	929,247.6
	Хөрөнгийн зардал	929,247.6
3.2.7.	**Хоршоо хөгжүүлэх сан**	**134,373.6**
	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх	**134,373.6**
	Урсгал зардал, үүнээс:	134,373.6
	Жижиг, дунд үйлдвэрийг дэмжих	134,373.6

4.Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, Засаг даргын Тамгын газрын төрийн захиргааны, төрийн үйлчилгээний болон улс төрийн албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчдад 2025 оны төсвийн жилд 55 хувиар сарын үндсэн цалингаас тооцож орон нутгийн нэмэгдэл тус тус олгохоор баталсугай.

5.Сумын 2025 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 3,812,501.0 мянган төгрөгөөр буюу дор дурдсанаар баталсугай:

5.1 Сумын татварын болон татварын бус орлого 1,340,089.0 мянган төгрөг;

5.2 Сумын төсөвт Аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 923,574.1 мянган төгрөг;

5.3 Сумын төсөвт Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн шилжүүлэг 464,558.0 мянган төгрөг;

5.4 Сумын төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 18,000.0 мянган төгрөг

5.5 Хоршоо хөгжүүлэх сангийн эргэн төлөлтийн орлого 40,000.0 мянган төгрөг

5.6 Орон нутгийн хөгжлийн сангийн өөрийн орлого 70,000.0 мянган төгрөг

5.7 Сумын төсвийн урд оны үлдэгдэл 567,216.7 мянган төгрөг

5.8 Сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн урд оны үлдэгдэл 294,689.6 мянган төгрөг

5.9 Хоршоо хөгжүүлэх сангийн урд оны үлдэгдэл 94,373.6 мянган төгрөг

6.“Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлт"-ийг 1 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

7.Сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр 2025 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээний жагсаалтыг 2 дугаар хавсралтаар баталсугай.

8.Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогын хэсгээр санхүүжүүлэх байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 3 дугаар хавсралтаар баталсугай.

ДАРГА Ц.ЭЛБЭГБАЯР

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит
6 дугаар хуралдааны 2025 оны 09 дүгээр сарын 17-ны
өдрийн 06/11 дүгээр тогтоолын 2 дугаар хавсралт

СУМЫН ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГӨӨР 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ

/төгрөгөөр/

Д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Эхлэх он	Дуусах он	Нийт
1	2	3	4	5
ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГӨӨР				
Нийт				**721,287,800**
1. Шилжих хөрөнгө оруулалт				**69,665,268**
1.1	Ногоон байгууламж нэмэгдүүлэх	2024	2025	9,000,000
1.2	04 шугамын өргөтгөлийн ажил	2024	2025	43,230,005
1.3	Камерын өргөтгөл засвар	2024	2025	17,435,263
2. Шинээр эхлэх төсөл арга хэмжээ				**651,622,532**
2.1	Наадмын зардал	2025	2025	5,000,000
2.2	Амны хөндийн эрүүл мэндийн үзлэг, оношилгоо, сургалт зохион байгуулах	2025	2025	18,900,000
2.3	Урд дэнжид худаг гаргах	2025	2025	39,000,000
2.4	Дүрс оношилгооны аппарат худалдаж авах (эхо)	2025	2025	47,500,000
2.5	Сумын хөгжлийн стратеги төлөвлөгөө боловсруулах	2025	2025	13,000,000
2.6	Сургуулийн бөхийн секцний хүүхдүүдийг шаардлага хангасан дэвжээтэй болгох	2025	2025	19,900,000
2.7	Гэрлэн чимэглэл нэмэх, гэрэлтүүлгийн засвар	2025	2025	19,800,000
2.8	Нарийн гудамж гаргах	2025	2025	6,822,532
2.9	ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийгдэх ажлуудын зураг төсвийн зардал	2025	2025	18,700,000
2.10	Сумын төвийн худгийг автоматжуулах	2025	2025	19,000,000
2.11	Нохой муур устгал	2025	2025	4,000,000
2.12	Фитнессийн заалны засвар, тохижилт	2025	2025	5,000,000
2.13	Голын сав дагуу гүний худаг гаргах, сумын төврүү цэвэр усны шугам татах	2025	2025	360,000,000
2.14	Иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх сургалт, сурталчилгаа зохион байгуулах	2025	2025	10,000,000
2.15	Цагдаагийн кабоны засвар	2025	2025	50,000,000
2.16	Ажлын байр нэмэгдүүлэх/ тоног төхөөрөмж худалдаж авах	2025	2025	15,000,000
МАЛЫН ТОО ТОЛГОЙН АЛБАН ТАТВАРЫН ОРЛОГООР				
3	Нийт	2025	2025	**207,959,800**
3.1	Малчдад зориулсан сургалт, сурталчилгаа	2025	2025	18,500,000
3.2	Өвсний нөөц бүрдүүлэх	2025	2025	19,000,000
3.3	Зам даваа засварлах	2025	2025	19,000,000
3.4	Усны хайгуул хийлгэх	2025	2025	19,959,800
3.5	Тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх	2025	2025	19,000,000
3.6	Мал угаалгын явуулын ванntай болох	2025	2025	70,000,000
3.7	Сумын нутаг дэвсгэрийн хог хаягдлыг цэвэрлэх	2025	2025	18,000,000
3.8	Ногоон тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх	2025	2025	20,000,000
3.9	Мал амьтны эрүүл мэндийг хамгаалах	2025	2025	4,500,000
Нийт зардлын дүн				**929,247,600**

1	2	3
4	**Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр**	**929,247,600**
4.1	**Улсын төсвөөс санхүүжих**	464,558,000
4.1.1	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	464,558,000
4.2	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	100,000,000
4.2.1	Орон нутгийн төсвөөс	100,000,000
4.3	**Төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас**	364,689,600
4.3.1	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	70,000,000
4.3.2	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	294,689,600

----------oOo--------

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит
6 дугаар хуралдааны 2025 оны 09 дүгээр сарын 17-ны
өдрийн 06/11 дүгээр тогтоолын 3 дугаар хавсралт

БАЙГАЛИЙН НӨӨЦ АШИГЛАСНЫ ТӨЛБӨРИЙН ОРЛОГЫН ХЭСГЭЭР САНХҮҮЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ, НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

/төгрөгөөр/

Д/д	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо	Нэгжийн төсөвт өртөг	Нийт төсөвт өртөг
1	2	3	4	5	6
		Газар			
1	Бэлчээрийн даацыг тогтоох фотомониторинг хийх	га	1	2,550,000.00	2,550,000.00
		Ан амьтан			
2.1	Ан амьтанд зориулсан биотехникийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	Хүн/хоног	4	5,000,000.00	20,000,000.00
2.2	1,2,3,4,5 дугаар багийн нутагт тарвага нутагшуулах	ширхэг	1	40,000,000.00	40,000,000.00
2.3	Тарваганы генетикийн судалгаа хийх	ширхэг	1	20,000,000.00	20,000,000.00
2.4	Амьтны амьдрах орчныг сайжруулж тарьсан мод ургамлын усалгаанд ашиглах автомашин судалдан авах	ширхэг	1	80,000,000.00	80,000,000.00
2.5	Агнуурын бүс нутгуудад идэвхтэн байгаль хамгаалагч ажиллуулах	хүн/хоног	3	1,000,000.00	33,750,000.00
2.6	Амьтдыг хамгаалах хууль бус ан хийхээс урьдчилан сэргийлж хяналт шалгалт, эргүүл постын ажил арга хэмжээ зохион байгуулах	ширхэг	39	500,000.00	19,489,894.00
2.7	Ан амьтныг хамгаалах хяналт тавих ажилд шаардлагатай техник тоног төхөөрөмжөөр байгаль хамгаалагчдыг хангах	ширхэг	1	17,500,000.00	17,500,000.00
2.8	Ой хөнөөлт шавжаас урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах тэмцэх ажил зохион байгуулах	га	300	66,400.00	14,920,000.00
2.9	Байгаль хамгаалах нөхөрлөлүүдийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх	өрх	2	5,000,000.00	10,000,000.00
2.10	Амьтан хамгаалахад шаардагдах автомашин худалдан авах	ширхэг	1	68,000,000.00	68,000,000.00
2.11	Агнуурын бүсийн бэлчээрийг хамгаалах зорилгоор мод тарих усалгааны тоног төхөөрөмж худалдан авах хашиж хамгаалах	ширхэг	2	3,000,000.00	6,000,000.00
2.12	Зэрлэг уулын туруутан амьтанд биотехникийн арга хэмжээ өвс, хужир мараа тавьж өгөх	ширхэг	4	5,000,000.00	20,000,000.00

1	2	3	4	5	6
2.13	Ангийн хяналтын камерын дугаар дата хэрэглээний төлбөр, батарей тэжээл	ширхэг	1	2,300,000.00	2,300,000.00
2.14	Сумын нутаг дэвсгэрт ан амьтны тооллого хийх	хүн/хоног	1	2,500,000.00	2,500,000.00
2.15	Байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийг тэмдэглэн өнгөрүүлэх ард иргэдийн мэдлэг хандлагыг дээшлүүлэх сургалт зохион байгуулах	ширхэг	5	1,500,000.00	7,500,000.00
2.16	Усны хамгаалалтын бүс тогтоох, тэмдэгжүүлэх шинээр самбар байршуулах хуучин самбарыг шинэчлэх	ширхэг	1	2,328,478.00	2,328,478.00
2.17	Амьтны тархац, нөөцийн судалгаа хийх, хяналт тавих томилолтын зардлыг санхүүжүүлэх	ширхэг	5	600,000.00	3,000,000.00
2.18	Хууль бус агнуур, амьтны эд эрхтний худалдаанаас урьдчилан сэргийлэх иргэдэд сургалт мэдээлэл хийх	ширхэг	1	500,000.00	3,000,000.00
2.19	Ургамлын ургац, бүрхэвчийн өөрчлөлтийн судалгаа	ширхэг	1	18,642,378.00	18,642,378.00
2.20	Сумын нийт нутаг дэвсгэрт шувууны судалгаа хийх	ширхэг	1	10,312,150.00	10,312,150.00
2.21	“Бид нэг голын хүүхдүүд” хөтөлбөр хэрэгжүүлэх	удаа	1	1,000,000.00	1,000,000.00
2.22	Махчин шувуудад зориулсан шувууны суултуур хийх	удаа	1	15,000,000.00	15,000,000.00
НИЙТ ДҮН					417,792,900.00

------oOo-------